

Anexa la Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5208 / 25.09.2006

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ PENTRU DISCIPLINA OPȚIONALĂ

EDUCAȚIE EUROPEANĂ

[Curriculum la decizia școlii pentru învățământul primar]

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 5208 / 25.09.2006

București, 2006

NOTĂ DE PREZENTARE

Curriculumul școlar pentru învățământul primar *Educație europeană* este dezvoltat în cadrul proiectului *Educație pentru Europa* (derulat de Centrul *Step by Step* pentru Educație și Dezvoltare Profesională, în colaborare cu Facultatea de Științe Politice, SNSPA București) prin Programul *Phare de Micro-Proiecte* “Fondul Europa 2004”.

În cadrul proiectului a fost elaborat un pachet curricular (programă, manual pentru elevi, ghid pentru profesori) – însoțit de trei sesiuni de formare – care a fost pilotat cu succes, în cursul semestrului al doilea al anului școlar 2005-2006, de un număr de 173 cadre didactice din județele Buzău, Constanța, Dâmbovița, Tulcea și din municipiul București.

Programa școlară de *Educație europeană* reprezintă o ofertă de disciplină opțională pentru învățământul primar, aparținând ariei curriculare “Om și societate”. Această ofertă curriculară a fost proiectată pentru a fi aplicată pe durata unui an școlar, la clasa a III-a sau la clasa a IV-a, dispunând de un buget de timp de o oră pe săptămână.

Oferta curriculară răspunde cerințelor formulate în textul *Legii învățământului*, în special în articolele 3 și 4, referitoare la idealul educațional și la finalitățile învățământului.

Demersurile de educație civică europeană propuse prin prezenta programă sunt concordante, de asemenea, cu spiritul și cu recomandările cuprinse în Comunicatul final “Coeziune socială și calitate – o provocare pentru educație”, adoptat de a patra Conferință a Miniștrilor Europeni ai Educației (București, 18 – 20 iunie 2000).

Curriculumul școlar propus este justificat din perspectiva demersurilor de aderare a țării noastre la Uniunea Europeană, urmărind:

- cunoașterea de către școlarii mici a câtorva elemente legate de Uniunea Europeană;
- exersarea de către școlarii mici a deprinderii de a lucra cu harta Europei și cu alte materiale informative referitoare la Europa și la Uniunea Europeană, special create pentru această vârstă.

Structura curriculumului include următoarele componente:

- Obiective cadru
- Obiective de referință și exemple de activități de învățare
- Conținuturile învățării.

Obiectivele cadru sunt preluate din curriculumul școlar de trunchi comun dezvoltat în învățământul primar pentru disciplina *Educație civică*.

Obiectivele de referință sunt însoțite de exemple de activități de învățare, considerate reprezentative.

Conținuturile învățării reunesc aspecte referitoare la Uniunea Europeană, utile școlarului mic de astăzi și în perspectivă tânărului, în calitate de cetățean european.

Pentru realizarea obiectivelor de referință prin însușirea conținuturilor învățării, se recomandă:

- lucrul individual cu harta pentru a identifica orice țară europeană; se va folosi, în acest sens, îndeosebi activitatea de compunere și descompunere a hărții;
- folosirea informațiilor publicate pe site-urile specializate, construirea unor portofolii pe tema integrării României în Uniunea Europeană;
- utilizarea oportunităților existente pentru a intra în legătură cu elevi de vârstă apropiată din școli europene de același nivel.

OBIECTIVE CADRU

1. Cunoașterea și utilizarea limbajului din sfera valorilor civice
2. Cunoașterea și respectarea drepturilor copilului, a normelor de comportare în societate
3. Dezvoltarea unor comportamente relaționale privind constituirea grupurilor sociale
4. Dezvoltarea și manifestarea unor atitudini favorabile luării deciziilor și exprimării opiniilor privind activitatea grupurilor din care fac parte

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Cunoașterea și utilizarea limbajului din sfera valorilor civice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul anului de studiu elevul va fi capabil:</i>	<i>Pentru realizarea obiectivului se recomandă următoarele activități:</i>
1.1. să utilizeze termeni adecvați în identificarea pe hartă a statelor membre ale Uniunii Europene și a statelor candidate	<ul style="list-style-type: none">- utilizarea de glosare, texte, liste de cuvinte etc., pentru desprinderea sensului unor termeni specifici lucrului cu harta Uniunii Europene;- exerciții de orientare pe harta Europei, vizând localizarea/identificarea/ denumirea statelor membre ale Uniunii Europene și a statelor candidate;- jocuri didactice în perechi/ în grup, vizând orientarea pe harta Europei;
1.2. să identifice enunțuri care exprimă valori europene	<ul style="list-style-type: none">- discutarea unor texte, utilizând liste de cuvinte cheie, pentru desprinderea sensului unor termeni specifici valorilor europene;- comentarea unor situații folosind modele date;
1.3. să formuleze întrebări referitoare la Uniunea Europeană	<ul style="list-style-type: none">- activități dirijate de formulare de întrebări referitoare la Uniunea Europeană, utilizând un suport verbal/ iconic simplu și accesibil elevilor mici.

2. Cunoașterea și respectarea drepturilor copilului, a normelor de comportare în societate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul anului de studiu elevul va fi capabil:</i>	<i>Pentru realizarea obiectivului se recomandă următoarele activități:</i>
2.1. să identifice drepturi ale copilului și norme de comportament respectate în statele membre ale Uniunii Europene	<ul style="list-style-type: none">- comentarea unor situații, folosind modele date, pentru identificarea normelor de comportament în societate, în statele Uniunii Europene;
2.2. să exemplifice situații de respectare/ încălcare a unor drepturi ale copilului (demnitate umană, libertate, dreptul la viață, dreptul la învățătură, ș.a.)	<ul style="list-style-type: none">- relatarea unor situații de respectare/ încălcare a unor drepturi ale copilului, din experiența proprie;- lecturarea și discutarea unor texte, utilizând liste de cuvinte, pentru identificarea drepturilor copilului.

3. Dezvoltarea unor comportamente relaționale privind constituirea grupurilor sociale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul anului de studiu elevul va fi capabil:</i>	<i>Pentru realizarea obiectivului se recomandă următoarele activități:</i>
3.1. să descopere comportamente pozitive, manifestate în cadrul grupului/ grupurilor din care face parte	<ul style="list-style-type: none">- activități de observare și de comparare a unor comportamente (sprijin, colaborare, solidaritate, competiție ș.a.) manifestate în cadrul grupului/ grupurilor din care face parte;
3.2. să exerseze comportamente în grup, în situații de respectare/ încălcare a unor drepturi ale copilului (demnitate umană, libertate, dreptul la viață, dreptul la învățătură, ș.a.)	<ul style="list-style-type: none">- exersarea unor roluri specifice în activitatea unui grup;- joc de rol;- simulare.

4. Dezvoltarea și manifestarea unor atitudini favorabile luării deciziilor și exprimării opiniilor privind activitatea grupurilor din care fac parte

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul anului de studiu elevul va fi capabil:</i>	<i>Pentru realizarea obiectivului se recomandă următoarele activități:</i>
4.1. să verbalizeze coerent stări și trăiri personale în raport cu fiecare grup din care face parte	- descrierea succintă a stărilor și a trăirilor personale, în legătură cu un fapt; - discutarea unor cazuri reale sau imaginate care solicită exprimarea opiniilor personale; - simulare.
4.2. să se exprime clar și adecvat situațional, atunci când se adresează unei persoane sau unei instituții	- simulare; - joc de rol;
4.3. să dezvolte un punct de vedere preluat de la colegi, în cadrul grupului	- participarea la stabilirea regulilor în cadrul grupului/ grupurilor din care fac parte elevii; - aprecierea unor fapte individuale și comunitare, în contexte date;
4.4. să manifeste inițiativă pentru participarea la activitățile de grup	- exersarea unor roluri specifice prin activități în perechi și pe grupe de lucru; - formularea asemănărilor și a deosebirilor dintre unele comportamente și atitudini, pe baza unor criterii date în cadrul grupului.

CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII

1. Cum citim harta Europei

- Statele Europei.
- State membre ale Uniunii Europene.
- State candidate pentru aderarea la Uniunea Europeană.

2. Istoric, valori și instituții ale Uniunii Europene

- Uniunea Europeană: constituire, extindere.
- Valori ale Uniunii Europene.
- Instituții ale Uniunii Europene:
 - Parlamentul European.
 - Comisia Europeană.

3. Integrarea României în Uniunea Europeană

- Inițierea negocierilor de aderare.
- Semnarea Tratatului de aderare.
- Criterii de aderare.

4. A fi elev în Uniunea Europeană

- Asemănări și deosebiri între modurile de a învăța ale elevilor din diferite state membre și din statele candidate și între atitudinile acestor elevi.
- Comunicarea cu elevi din alte țări europene.